

Sygn. akt III Ca 394/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 grudnia 2021 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Sądu Okręgowego Leszek Dąbek

po rozpoznaniu w dniu 23 grudnia 2021 r. w Gliwicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa C. M.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w S.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 22 lutego 2021 r., sygn. akt I C 333/20

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 1.800 zł (tysiąc osiemset złotych) z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.**

SSO Leszek Dąbek

Sygn. akt III Ca 394/21

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Zabrze w wyroku z dnia 22 02 2021r. oddalił powództwo C. M. przeciwko pozwanej (...) Spółce Akcyjnej w S. oraz postanowił, że powód ponosi koszty procesu w całości i pozostawił szczegółowe wyliczenie kosztów referendarzowi sądowemu.

W ustalonym stanie faktycznym w motywach orzeczenia, przywołał regulacje art. 354 § 1 k.c. oraz art. 358 § 1 k.c. Oceniał, że powód wykazał legitymację czynną albowiem wykazał skuteczny przelew wierzytelności na swoją rzecz od poszkodowanego w kolizji drogowej, wskazując, że przelew wierzytelności był formą zapłaty za usługi powoda świadczone na rzecz poszkodowanego. Ponadto ocenił, że w sprawie znajdują zastosowanie polskie przepisy prawa materialnego, które Sąd ma obowiązek zastosować niezależnie od stanowisk procesowych stron. Dokonując oceny materiału sprawy stwierdził, że walutą szkody było euro albowiem poszkodowany mieszkał na terenie Niemiec, uszkodzony pojazd był zarejestrowany w Niemczech, szkoda została zgłoszona i likwidowana w tejże walucie, a wszelkie dokumenty źródłowe wyrażone są w tej walucie. Następnie ocenił, że pozwana była zobowiązana z tytułu szkody wypłacać należności ustalone i określone w euro, a powód był uprawniony do żądania od pozwanej wyłącznie świadczenia w euro, a nie równowartości tegoż świadczenia w polskich złotych (tak jak miało to miejsce w pozwie). Sąd Rejonowy wyjaśnił także, że w sprawie brak jest możliwości jednostronnej zmiany waluty. Wskazał także, że z umowy cesji wynika, że jej przedmiotem były roszczenia wynikające z tytułu najmu, holowania i parkowania (określone w euro). Oceniał, że wybór waluty jest uprawnieniem prawnym kształtującym, które nie było przedmiotem umowy cesji, a tym samym powód nie może żądać kwot w walucie polskich. W konkluzji ocenił, że powyższe ustalenia prowadziły do

oddalenia powództwa albowiem Sąd nie może z uwagi na treść art. 321 k.p.c. z urzędu zasądzić należności w wysokości równowartości takiej waluty.

O kosztach procesu orzekł na mocy art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 108 § 1 k.p.c.

Orzeczenie zaskarżył **powód C. M.**, który wniósł o jego

o zmianę poprzez uwzględnienie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje. Alternatywnie wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Zarzuciła, że przy ferowaniu wyroku naruszono prawo procesowe i materialne tj. regulację:

a) art. 358 k.c. poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe przyjęcie, że ma on zastosowanie do obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym, które to zobowiązanie nie jest zobowiązaniem pieniężnym sensu stricte;

b) art. 358 k.c. poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe przyjęcie, że strony ustaliły, że zobowiązanie zostanie wykonane w innej niż polska walucie, a zatem powód może domagać się wykonania zobowiązania wyłącznie w euro, podczas gdy powoda i pozwaną nie łączy umowa, bowiem powód jest nabywcą wierzytelności jaka przysługuje poszkodowanemu względem ubezpieczyciela odpowiadającego gwarancyjnie za sprawcę szkody, a poszkodowany i sprawca szkody nie zawierali żadnej umowy, nadto pozwana nie kwestionowała żądania pozwu w zakresie waluty, a zatem godziła się na wykonanie zobowiązania w polskiej walucie;

c) art. 354 § 1 k.c. poprzez błędne przyjęcie, że pozwana może wykonać zobowiązanie - wypłacić odszkodowanie wyłącznie w walucie euro;

d) art. 230 k.p.c. poprzez pominięcie, że pozwana nie kwestionowała waluty, w jakiej powód sformułował żądanie pozwu, a zatem pozwana godziła się na zasądzenie odszkodowania w walucie polskiej;

e) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędne ustalenie istnienia między stronami zobowiązania pozaumownego, w którego treści wierzyciel dokonał wyboru waluty euro na etapie przedsądowym.

W odpowiedzi na apelację **pozwana (...) Spółka Akcyjna w S.** wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie na jej rzecz od powoda zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Odwoławczy ustalił i zważył, co następuje:

Sąd pierwszej instancji trafnie zakwalifikował roszczenia powoda przyjmując, że mają one swoje źródła w umowie cesji wierzytelności (określonych w nich wierzytelnościach), a następnie prawidłowo rozpoznał sprawę oraz skonstruował prawidłową podstawę faktyczną orzeczenia.

Ustalenia składające się na podstawę faktyczną orzeczenia mają podstawę w informacjach zawartych we wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku źródłach dowodowych, których ocena jest logiczna i mieści w granicach swobodnej oceny dowodów.

Powód w ramach zarzutów dotyczących podstawy faktycznej orzeczenia w istocie kwestionuje dokonaną przez Sąd pierwszej instancji ocenę prawną.

Z tej przyczyny zarzuty te tylko werbalnie odnoszą się do podstawy faktycznej orzeczenia i jako takie nie mają wpływu na powyższą ocenę.

Z tych też względów Sąd odwoławczy przyjął ze własne ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji.

Dokonana przez Sąd Rejonowy ocena prawna ustalonego stanu faktycznego – w szczególności dopuszczalności dochodzenia roszczenia w walucie odmiennej od waluty przedmiotu wierzytelności - jest prawidłowa i Sąd odwoławczy w tej części ją podziela (orzecz. SN z dn. 26 04 1935r. III C 473/34, ZB. Urz. 1935r. nr 12, poz. 496).

Na mocy umowy cesji z dnia 19 12 2019r. powód nabył wierzytelność – „prawo do zwrotu kosztów z tytułu najmu holowania i parkowania” (umowa cesji k. 25 akt). Kwoty najmu i parkowania (umowy, protokoły k. 13-16 akt) oraz kwoty wypłacone poszkodowanemu cedentowi w toku postępowania likwidacyjnego zostały wyrażone w walucie obcej (euro). Na etapie postępowania przesądowego ani cedent, ani cesjonariusz, ani pozwana nie kwestionowali, że walutą szkody jest euro. Miejscem zamieszkania cedenta oraz rejestracji uszkodzonego pojazdu była Republika Federalna Niemiec (bezsporne), w której walutą obiegową jest euro.

Sąd Rejonowy prawidłowo ocenił, że przedmiotem zobowiązania jest suma pieniężna wyrażona w walucie obcej, w konsekwencji czego spełnienie świadczenia powinno nastąpić przez zapłatę sumy nominalnej w walucie obcej (euro), nie zaś w złotych polskich, stanowiących przelicznik tej sumy. Walutą świadczenia dorozumienie ustalonego przez cedenta i pozwaną było euro. Cesjonariusz (wierzyciel) nie jest uprawniony do wyboru waluty spełnienia świadczenia uprzednio ustalonej przez strony stosunku prawnego albowiem jest to czynność (wybór waluty) o charakterze prawnokształtującym, które to nie było przedmiotem umowy cesji. Okoliczność, że pozwana nie zakwestionowała waluty, w jakiej powód dochodził roszczenia, nie mogła przy tym przesądzać o jej dorozumianej zgodzie na zmianę waluty zapłaty albowiem pozostawałoby to sprzeczne z prawem materialnym, które sąd stosuje z urzędu.

Na gruncie rozpoznanej sprawy brak było podstaw do odstępstwa od tej zasady albowiem strony nie określiły umownie waluty w jakiej świadczenie ma zostać spełnione na rzecz wierzyciela. Co więcej – określenie odmiennej waluty nie wynikało ani z treści zobowiązania, ani z treści obowiązujących przepisów. Tym samym zarzut naruszenia art. 358 k.c. oraz art. 354 § 1 k.c. okazał się bezzasadny.

Powód dochodzi należności w walucie innej niż waluta szkody.

Stosownie do regulacji art. 321 § 1 k.p.c. żądanie pozwu wiąże przy rozpoznaniu i wyrokowaniu w sprawie, stąd też Sąd Rejonowy słusznie ocenił, że z urzędu

nie jest uprawniony do zasądzenia należności w wysokości równowartości takiej waluty, jaka powinna być właściwa dla wykonania zobowiązania.

Bezzasadny okazał się także zarzut naruszenia art. 230 k.p.c. albowiem to powód jako gospodarz procesu w piśmie inicjującym postępowanie określa m.in. walutę, w której domaga się zaspokojenia dochodzonego przez siebie roszczenia. Stanowisko pozwanej – na gruncie merytorycznego rozpoznania sprawy – nie ma w tej części znaczenia; tym bardziej z uwagi na materialno prawne skutki zmiany waluty opisane powyżej.

Konkludując – walutą szkody było euro, powództwo zawierało żądanie zaspokojenia roszczenia wyrażone w złotych polskich, powód nie był uprawniony do zmiany waluty stosunku prawnego w drodze jednostronnej czynności.

Znalazło to prawidłowe odzwierciedlenie w zaskarżonym wyroku, a to czyni apelację bezzasadną w rozumieniu art. 385 k.c., co z mocy zawartej w nim regulacji prowadziło do jej oddalenia.

Reasumując zaskarżony wyrok odpowiada prawu i dlatego apelację jako bezzasadną oddalono w oparciu o regulację art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono stosując regulację art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 10 ust. 1 pkt 1 i § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 10 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r., poz. 1804), biorąc pod uwagę, iż powód uległ w całości w postępowaniu odwoławczym i powinien zwrócić pozwanej poniesione przez nią w tym postępowaniu koszty zastępstwa przez fachowego pełnomocnika.

SSO Leszek Dąbek